

در رساله حجت بن امام صادق علیه السلام

المنطق

اقسام قیاس

جلسه ۱۰۶

استاد فرخی

اقسام قیاس

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

قیاس به حسب ماده و هیأت به دو بخش تقسیم می شود.

۱. از جهت ماده (مواد قیاس):

بخش صناعات خمس عهده دار این مباحث است. قیاس؛ از جهت ماده و نوع مقدماتی که در آن بکار رفته و غرض از تألیف آن به پنج دسته تقسیم می شود: برهان، جدل، خطابه، شعر و مغالطه.

۲. از جهت صورت:

ImamSadiq.tv

قیاس به لحاظ صورت و هیأت تألیف؛ به دو دسته تقسیم می شود:

الف: قیاس اقترانی:

آن قیاسی است که در مقدمات به نتیجه و یا نقیض نتیجه تصریح نشده است، که خود دارای دو صورت است:

۱. قیاس اقترانی حملی: اگر همه ی مقدمات آن قضیه ی حملیه باشد، به آن اقترانی

حملی گفته می شود. مانند: زید انسان است؛ هر انسانی حیوان است؛ پس زید حیوان است.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۲. قیاس اقترانی شرطی: قیاسی است که یکی از دو مقدمه آن یا هر دو شرطیه می

باشند. مانند: اسم کلمه است، کلمه یا معرب است یا مبنی؛ پس اسم یا معرب است یا مبنی.

ب: قیاس استثنایی:

امام صادقؑ آنلاؤن مدرسا

قیاسی است کہ در ضمن مقدمات آن به نتیجہ یا نقیض آن تصریح می شود.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv